

TANT A jam felicitate sub tui nominis auspicijs, COLENDISSIME PATER, partorum olim à te in hac percelebri academia triumphorum recordatione audacior factus pugnam iniui, ut cum ipsam rursus tentare mihi incumbat, statim ad idem praesidium confugere nihil mihi sit expeditius: hoc fretus auxilio nihil quidquam reformidandum habeo, cedunt quippe omnia nomini tot virtutibus (quibus nulli non Praepolles) illustri: nomen tuum faustum mihi omen est; si quam ergo ex hoc, ut spero, certamine gloriam consequar, totam tibi merito, libentissimèque, ut tibi soli debitam, consecrabo, tuasque laudes indesinenter celebrans pro tua prosperitate & incolumitate vota vouebo futurus in aeternum

Tuus Obsequantissimus Filius GUILLELMVS LE ROYSEL.

QVAESTIO MEDICA.

60.

Cardinalitjs agitanda disputationibus in Antonianis Medicorum Remensium Scholis, moderatore Clarissimo Viro M. CLAUDIO NOLIN, Doctore & Professore Medico, die nona Septembris, horà octauâ matutinâ.

An Hydropi Hydragoga.

VENTREM infimum (quem per antonomasiam *κοιλίαν* appellant) intus efformat peritonæum varijs circumdiquaque obuallatum partibus; supernè quidem cartilaginè xyphoide, nothis costis, & diaphragmate; infernè pelue ossa ex ossium pubis, ilium, & sacri compage extructa: retrò musculis, & vertebris lumborum; antrosum musculis duodecim ad excrementorum, ac foetus expulsionem, testibusque suspendendis inserientibus: in toto demùm ambitu quinque communibus integumentis. Ventriculus sedes famis & sitis, *γαστήρ* officina vmbilicalem (paulùm tamen versis sinistrum hypochondrium inclinans) occupat regionem. Huic substernitur pancreas infinitorum morborum cum mesenterio & epiploo hospitium, vnde medicis meritò accusantur istæ partes tanquam sentina corporis, a qua omnis ferè primæ regionis impuritas deriuatur. In testina Chyli distributionem, sordiumque expulsionem motu suo peristaltico promouent. In dextro hypochondrio sub nothis costis situm est jecur innumeris venis a caua & porta per ipsius substantiam disseminatis referum, ut ab his exportatum impurum crudumque sanguinem, per illas, puriorem jam redditum & defecatum, tanquam fidelis officio ministri defunctum ad cauam deponat cordi distribuendum. In sinistro jacet lien, quem foeci sanguinis expurgandæ dicatum esse docent frequentes ejus obstru-
ctiones, scirrhusque tumores.

MORBORVM Iliadi obnoxius est venter, sed plerumque totus intumescit, modò ex contentarum partium tumore, aut abscessu; à flatibus interdum, ut in tympanite, licet rarò; frequentius a serosa quadam & aquosa illuie, nonnunquam in omenti cauitate, sæpius inter intestina & peritonæum præter naturam collectâ, vnde fit hydrops, qui ascites vulgò nominatur. In hoc totum corpus, abdomine solo paulatim in ingentem molem excrecente, suo fraudatum genio contabescit, & emarcescit. Impulsus venter, aut in alterutrum latus prouolutus, sonum veluti fluctuantis humoris exhibet: cuius si portio quædam in crura, pedesque, & scrotum, maximè post ambulationem decumbat, non leuem in ipsis tumorem parit. Tandem si diutius in ventre stabuletur, nec primis statim diebus exitum habeat, longiore mora putrescit, putredinèque partes vicinas contaminat, sitque *μετάστασις* ad thoracem, vnde tussis, quæ, juxta diuini Senis oraculum, lethalis est; nam bronchia aqua plurimùm impleta suffocantur; quamquam sicca interdum tussis oriatur à tumido hepate, quod pondere suo trahit deorsum diaphragma, aut oppresso quoque eodem septo transuerfo molem materiæ præsertim a cibo. Sitis plerumque comes est inexplibilis, cum cibi fastidio, lentæque febre, ob salum & putridum humorem circa viscera collectum.

TANTI symptomatis non aliò querenda causa quàm in ipsomet hepate, modò per se, modò per consensum laborante. Primarij ejus affectus sunt ingens refrigeratio ab eâ omni inducta quod calorem natium exstinguit, aut spiritum dissipat. Obstructio omnis (frequens admodum propter succorum continuò ad hepar permeantium crassitiem & cruditatem) præcipuè verò contumax & inueterata, quæ ab humore multo, lento, aut crasso, siue sit bilis à calore crassior reddita, siue crassa & viscida piruita, fieri solet. Scirrhus denique, quo nulla in ascite producendo causa frequentior existit, siue quòd jecore penitus obstructo serosior tantum & aquosior sanguinis pars per ipsum transcolari possit (vnde tanta feri copia, & probi sanguinis inopia) siue quòd exarefacta prorsus hepatis substantia rimis quibusdam dehiscens, serumque amplius continere non potis in abdominis vacuum sinat elabi. Laborat hepar per consensum ventriculi nimis refrigerati, lienis obstructione, scirrhusque detenti, malè affectæ vesicæ fellæ, renum quauis de causa serum non expurgantium, vnde fit refluxus ad ventrem, vno verbo partium (publicarum maximè) suis munis non rectè defungentium. His omnibus si partium, aut vasorum humores continentium solutam continuitatem addideris, nulla non erit assignata vera hydropis causa.

PERICVLOSVS sanè affectus hic à quacunque causa ortum suum duxerit, tum ratione jecoris affecti, tum ratione virium probi alimenti inopiâ deficientium; cuius quidè inueterati frustranea, incipientis verò operosa curatio: quæ tota tamen consistit in causæ antecedentis amotione; & conjunctæ euacuatione. Frigida ergo jecoris intemperies (si adhuc spes salutis affulget) corrigenda calidis roborantibus, tum sumptis, tum admotis, quibus addenda plerumque modicè apertientia & detergentia, propter obstructionem ab excrementorum prouentu fieri solitam. Soluitur obstructio venæ sectione, vacuantibus per aluum, per vrinas, & sudores, præparatis prius humoribus per ea quæ mediocriter astringendo incidunt, attenuant, detergentque, non neglectis interim linimentis, & fomentis in causa frigida, in calida verò epithematis, præscriptâ quoque ad id conuenienti victus ratione. Scirrhus inueteratus non attingendus, ne infamentur præsidia quæ multis fuere salutis: incipienti (licet difficulter) occurri potest, tum sumptis primò incidentibus & attenuantibus, dein præparatum humorem expurgantibus; tum admotis emollientibus & apertientibus, lenitèrque adstringentibus. Denique si ventriculus, aut lien, cæteræque partes primum mali dederint initium, conuenientia singulis ipsarum affectibus decernenda remedia, ab ejus semper morbi auspiciata profligatione, sine quo alterius curatio nequit compleri.

CAVSA conjuncta (metu inflammationis & gangrænæ, quam inducunt longiore mora putrescentes aquæ) ipso statim initio vacuantibus, reuellentibus, & deriuantibus, nec non dietâ summoenda (curatio quippe à symptomatis ipsamet causâ longè calamitosioris correctione inchoanda.) Victus itaque ratio sicca sit & attenuans, absque potu, qui non ultra concedi debet, quàm ut vitam sustineat, nauigatio quoque marina inutilis non videretur. Ad vacuationem nulla hydragis præstantiora remedia, quæ vacuando simul, & reuellendo aquas hydropicorum mirè per aluum exhauriunt (maximè si quædam ipsis phlegmagoga ad crassiorum humorum expurgationem immisceantur) eâ tamen præcautione, ut nonnisi blanda, & per interualla, paribusque diebus vsurpentur pharmaca. Reuulsio per diuretica procuranda: deriuatio verò per sacculos, cataplasmata, aut alia ejusmodi humores absorbentia. At si nec istis praesidijs dimoueantur, administrandæ Paracentesis (in hydropie sanabili) quatuor digitis infra, & ad latum vmbilici deuitatis muscutorum abdominis aponeurosis, sensimque aquæ deducendæ metu mortis, idque morbi principio, antequam ipsarum corruptione viscera syderentur, virèque deiciantur, & ubi per hydrogoga medicamenta tam per clysteres, quàm per cathartica exhibita, nihil profectum est.

Ergo Hydropi Hydragoga.